Participatieplan

Actualisatie Omgevingsvisie Krimpenerwaard 2.0

Doel van dit format
Dit format ondersteunt medewerkers bij het zorgvuldig bepalen of, waarom en hoe participatie wordt ingezet. Het sluit aan op het Participatiebeleid gemeente Krimpenerwaard 2026 en helpt om per projectfase en per stakeholdergroep een passende mate van invloed te bepalen.

Veld	Invullen
Project/traject	Actualisatie Omgevingsvisie Krimpenerwaard 2.0
Domein	☒ Sociaal domein ☒ Ruimtelijk domein ☐ Veiligheid ☐ Overig Sociaal domein is meegenomen voor zover dit een ruimtelijke component heeft.
Projectleider	Waylin Lee
Datum/versie	7 september 2026
Bestuurlijke context	Actualisatie van de bestaande omgevingsvisie. De raad geeft richting aan de inhoudelijke prioriteiten en kaders en stelt de omgevingsvisie vast; het college bereidt de visie voor. Na het ontwerp volgt een formele zienswijzeprocedure.

1. Bestuurlijke oplegger

Onderdeel	Korte invulling
Wat is het initiatief?	De gemeente actualiseert de Omgevingsvisie Krimpenerwaard. In de omgevingsvisie legt de gemeente de langetermijn visie voor de fysieke leefomgeving vast. Het is een samenhangende, strategische visie over de leefomgeving waarin rekening wordt gehouden met alle relevante ontwikkelingen in een gebied. Het gaat om een gerichte herziening en verbetering van de bestaande visie, met meer samenhang tussen thema's, een sterkere gebiedsgerichte vertaling, een bruikbare omgevingsmonitor en een uitvoeringsparagraaf.
Waarom is participatie nodig?	Participatie is nodig om actuele ontwikkelingen, knelpunten, kennis en argumenten uit de samenleving te benutten en om prioriteiten, dilemma's en keuzes beter te kunnen onderbouwen. Inwoners en ondernemers worden geraadpleegd; experts, belangenvertegenwoordigers, maatschappelijke instellingen en ketenpartners adviseren. De omgevingsvisie geeft richting aan de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving en werkt door in verdere beleidsuitwerking en uitvoering.
Wat ligt al vast?	De bestaande "Krimpenerwaarden" uit de bestaande omgevingsvisie liggen vast. Daarnaast vormen eerder participatief doorlopen omgevingsprogramma's belangrijke uitgangspunten. Ook liggen de bestuurlijke rollen en de formele besluitvormingsmomenten vast.
Waarover kan wel invloed worden uitgeoefend?	De invloed richt zich vooral op actuele thema's, knelpunten, prioriteiten, oplossingsrichtingen, dilemma's, argumenten voor en tegen keuzes en de gebiedsgerichte vertaling daarvan. In de visiefase kan, afhankelijk van de beïnvloedingsruimte, aanvullende participatie worden ingezet voor begrip, reflectie en terugkoppeling.
Welke stakeholders worden geraakt?	Gemeenteraad en college; de ambtelijke organisatie wordt geraakt; de omgevingsvisie bindt slechts het bestuursorgaan dat de visie heeft vastgesteld bij het uitoefenen van bevoegdheden. Daarnaast raakt het inwoners en ondernemers; maatschappelijke organisaties en belangenvertegenwoordigers; medeoverheden en ketenpartners; lokale en thematische experts; initiatiefnemers en uitvoerende samenwerkingspartners met het uitwerken van beleid en regels.
Voorgesteld	☒ Informeren ☒ Raadplegen ☒ Adviseren ☒ Coproduceren ☐

Onderdeel	Korte invulling
participatieniveau (meerdere niveaus mogelijk, kan per stakeholder verschillen)	Meebeslissen/zelforganisatie De mate van invloed verschilt per stakeholder en fase. Later in het participatieplan wordt per stakeholder het participatieniveau uitgewerkt.
Belangrijkste risico's/aandachtspunten	Heldere afbakening van beïnvloedingsruimte; voorkomen dat eerder gemaakte keuzes opnieuw worden besproken; representativiteit van inwoners en ondernemers; selectie en diversiteit van experts; verwachtingen over wat met adviezen gebeurt; planning en capaciteit; bestuurlijke gevoeligheid van prioritering en gebiedsgerichte keuzes. De aanpak blijft adaptief: indien blijkt dat na belangrijke tussenstappen aanvullende participatie nodig is, kan extra participatie worden ingezet.
Hoe vindt terugkoppeling plaats?	Het resultaat van de digitale enquête en de participatie verslagen worden gepubliceerd via de website. Dit wordt samengevat en met een link naar de website op de gemeentepagina opgenomen; na bestuurlijke keuzes raad wordt via de website een gerichte terugkoppeling gegeven. De deelnemers en experts krijgen deze gerichte terugkoppeling ook. Na de visiefase wordt de ontwerp visie bekendgemaakt en waar nodig teruggekoppeld hoe inbreng is gewogen. Bij de formele zienswijzeprocedure gebeurt dit via een nota van antwoord.

2. Initiatief en context

2.1 Omschrijving initiatief

De gemeente actualiseert de bestaande Omgevingsvisie Krimpenerwaard. Het doel is een actuele, scherpe, gebiedsgerichte en meetbare visie die richting geeft aan de grote keuzes in de fysieke leefomgeving. De actualisatie richt zich onder meer op gebiedsgerichtheid, de omgevingsmonitor en inzicht in de planning en haalbaarheid van de uitvoering. De participatie en inhoudelijke ontwikkeling lopen parallel en worden inhoudelijk begeleid door bureau LOS Ruimte.

2.2 Waarom participatie?

Aspect	Toelichting
Impact op inwoners/organisaties/leefomgeving	De visie heeft betrekking op de hele Krimpenerwaard en geeft richting aan toekomstige ontwikkeling en beheer van de fysieke leefomgeving. De visie is zelfbindend voor de eigen organisatie en het bestuursorgaan dat de visie heeft vastgesteld bij het uitoefenen van bevoegdheden. Bij uitwerking van beleid en regels worden maatschappelijke organisaties, overheden, ketenpartners en initiatiefnemers geraakt door de koers en prioriteiten die in de visie worden vastgelegd. De visie bepaalt waar nieuwe ontwikkelingen kunnen plaatsvinden en welke kwaliteiten

Aspect	Toelichting
	beschermd gaan worden.
Kwaliteit van beleid/besluitvorming	Lokale kennis, professionele expertise en actuele signalen zijn nodig om opgaven en dilemma's scherp te krijgen, oplossingsrichtingen te beoordelen en keuzes gebiedsgericht te maken. De enquête en inwoners en ondernemersbijeenkomst levert argumenten en accenten uit de samenleving; experttafels leveren kennis, ervaring en adviezen. Tot slot zijn er bijeenkomsten voor experts, inwoners- en ondernemers waarin een terugkoppeling plaatsvindt van wat de raad heeft besloten en bespreken we wat de betekenis hiervan is.
Draagvlak, begrip en legitimiteit	De omgevingsvisie maakt inzichtelijk welke keuzes de gemeente maakt en welke afwegingen daaraan ten grondslag liggen. Daarom is transparantie belangrijk over wat vaststaat, waar beïnvloedingsruimte bestaat en hoe participatieopbrengsten zijn gewogen.
Wettelijke/bestuurlijke context	De participatie is onderdeel van het gemeentelijke proces voor de actualisatie van de omgevingsvisie. De raad heeft een sterke kaderstellende en richtinggevende rol; na het ontwerp volgt een formele zienswijzeprocedure voor alle belanghebbenden.

2.3 Fase van het proces

☐ Initiatiefase ☒ Verkenningsfase ☒ Ontwerpfase ☒ Voorbereidingsfase ☒ Besluitvorming ☐ Uitvoering ☐ Nazorg/evaluatie
De actuele participatie concentreert zich op de verkennings-/oplossingenfase en de start van de visiefase; de formele zienswijze en vaststelling volgen daarna.

3. Stakeholderanalyse

Voor dit participatietraject wordt momenteel gewerkt aan een stakeholderanalyse. De stakeholderanalyse uit het eerdere participatieplan vormt hierbij het vertrekpunt. Op basis van de prioritering van de thema's wordt de analyse de komende periode verder verdiept en per thema aangescherpt.

De stakeholderanalyse is een dynamisch en levend document. Naarmate het participatietraject vordert, kunnen nieuwe stakeholders worden toegevoegd, rollen en belangen nader worden ingevuld en prioriteiten worden bijgesteld.

De actuele stakeholderanalyse wordt bijgehouden in een Excel-werkdocument en is hier te raadplegen: **[link naar Excel-stakeholderanalyse – later toevoegen]**.

Omdat de analyse op dit moment nog in ontwikkeling is, wordt de definitieve versie op een later moment aan het participatieplan toegevoegd. De huidige analyse vormt wel het uitgangspunt voor de verdere voorbereiding en uitvoering van het participatietraject.

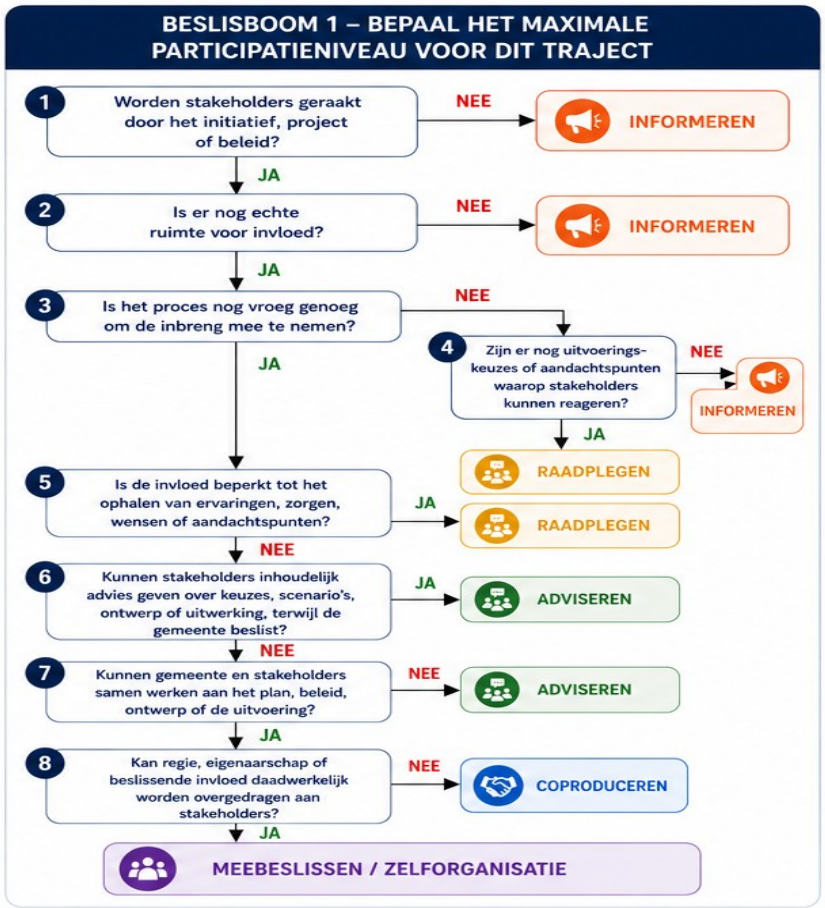
Hieronder zijn de belangrijkste stakeholdergroepen en hun voorlopige rol opgenomen.

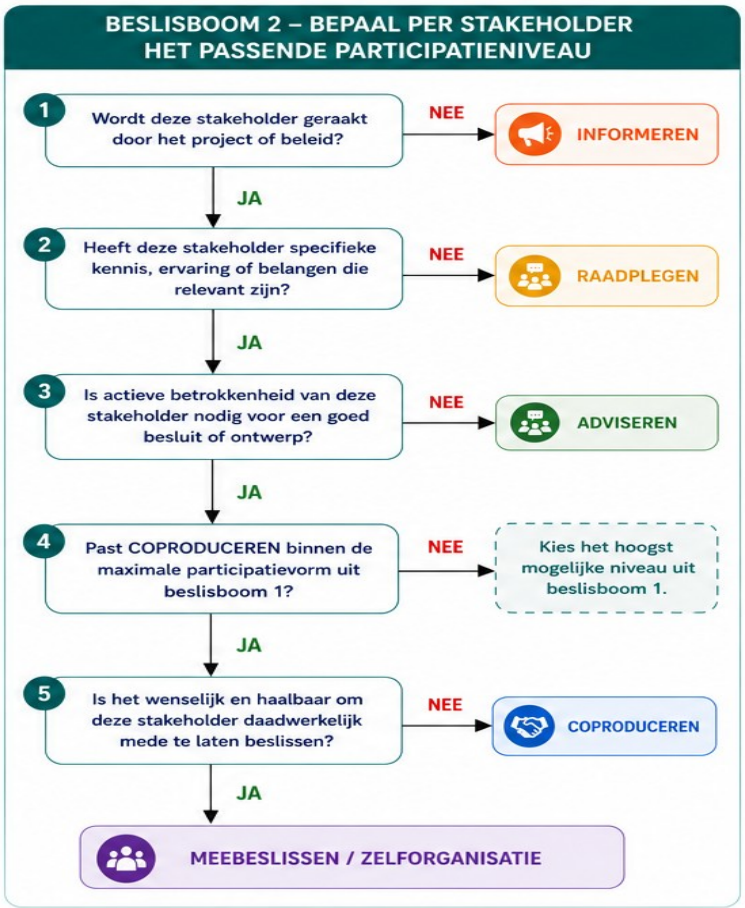
AFWEGINGSKADER PARTICIPATIENIVEAU

Beslisboom 1: bepaal het maximale participatieniveau voor dit traject

Beslisboom 2: bepaal per stakeholder het passende participatieniveau.

Het participatieniveau van een stakeholder kan nooit hoger zijn dan de uitkomst van beslisboom 1.

UITLEG PARTICIPATIENIVEAUS

INFORMEREN
De gemeente informeert stakeholders over het besluit, de plannen en het proces.

RAADPLEGEN
De gemeente haalt ervaringen, wensen, zorgen of aandachtspunten op.

ADVISEREN
De gemeente vraagt om inhoudelijk advies.
De gemeente neemt het uiteindelijke besluit.

COPRODUCEREN
De gemeente en stakeholders werken samen aan oplossingen, plannen of uitvoering.

MEEBESLISSEN / ZELFORGANISATIE
Stakeholders hebben (mede)regie of beslissende invloed. De gemeente maakt afspraken over kaders en vertrouwen.

Let op: De uitkomst van beslisboom 1 bepaalt het maximale participatieniveau voor het traject.
Per stakeholder kan het passende niveau lager zijn, maar nooit **hoger**.

4.1 Participatieaanpak:

De participatieaanpak volgt de fasering van LOS Ruimte en de procesleidraad: de raad is richtinggevend, inwoners en ondernemers worden via een digitale enquête geraadpleegd en er vindt een inwoners- en ondernemersbijeenkomst plaats. In dezelfde fase vinden ook twee experts sessies plaats waarbij belangenvertegenwoordigers, maatschappelijke instellingen, medeoverheden en ketenpartners e.d. via experttafels om advies worden gevraagd. De opbrengsten worden gebundeld in een participatieverslag en advies. In de visiefase wordt wederom participatie ingezet, onder meer via een bijeenkomst voor experts (ketenpartners) en een bijeenkomst voor inwoners en ondernemers om kennis te nemen van de richting waarop de raad de visie wil uitwerken en deze te bespreken met experts, inwoners- en ondernemers. Na besluitvorming wordt de Ontwerp Omgevingsvisie gedurende een vastgestelde periode openbaar en fysiek/ digitaal beschikbaar gesteld, zodat alle belanghebbenden deze kunnen inzien en erop kunnen reageren (formeel zienswijzen indienen).

Stakeholder	Waarover kan deze groep meedenken?	Hoe?	Invloed
Inwoners en ondernemers	Belangrijke thema's, ervaren knelpunten, prioriteiten, aandachtspunten en argumenten voor/tegen oplossingsrichtingen	Digitale enquête	**Raadplegen**
Experts (inclusief belangenorganisaties & maatschappelijke instellingen en medeoverheden & ketenpartners)	Opgaven, dilemma's, oplossingsrichtingen, argumenten voor/tegen, gebiedsgerichte consequenties en monitoring	Experttafels	**Adviseren**
Ambtelijke organisatie	Integrale inhoudelijke uitwerking, samenhang, uitvoerbaarheid, monitoring en uitvoering	Werksessies/kernteam	**Coproduceren**
College	Bestuurlijk voordragen, prioriteiten en voorbereiding van keuzes	Collegebehandeling	**Bestuurlijk voordragen**
Gemeenteraad	Richting, prioriteiten, dilemma's, ambitieniveau en uiteindelijke vaststelling	Werkconferentie, commissie en raad	**Richting geven/ besluiten**
Samenleving in visiefase	Begrip, reflectie en betekenis van gemaakte keuzes voor gebieden/uitvoering	Terugkoppeling indien gekozen	**Adviseren**

Het traject combineert informeren, raadplegen, adviseren en interne co-creatie. De mate van invloed wordt per stakeholder en per fase bepaald. De externe participatie richt zich op onderwerpen waar nog echte beïnvloedingsruimte bestaat; waar keuzes vastliggen wordt geïnformeerd en toegelicht.

4.2 Weging van participatieopbrengsten

Participatie is bedoeld om kennis, ervaringen, belangen en verschillende perspectieven uit de samenleving en van betrokken organisaties te benutten bij de voorbereiding en onderbouwing van de actualisatie van de Omgevingsvisie. De opbrengsten uit participatie worden daarom zorgvuldig verzameld, geanalyseerd en betrokken bij de inhoudelijke en bestuurlijke afwegingen.

Participatie betekent niet dat iedere inbreng één-op-één wordt overgenomen. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de uiteindelijke afweging en besluitvorming. De verschillende opbrengsten uit de participatie worden in samenhang met elkaar en met de inhoudelijke, wettelijke, financiële, ruimtelijke en bestuurlijke kaders gewogen.

4.3 Hoe worden participatieopbrengsten gewogen?

Bij het wegen van de inbreng wordt gekeken naar de volgende aspecten:

- **Relevantie:** in hoeverre draagt de inbreng bij aan de opgaven, doelen en thema's van de Omgevingsvisie?
- **Onderbouwing:** welke kennis, ervaring, argumenten of feiten liggen aan de inbreng ten grondslag?
- **Belangen en perspectieven:** welke belangen, waarden en perspectieven worden ingebracht en welke andere belangen en perspectieven zijn hierbij relevant?
- **Gevolgen:** wat zijn de mogelijke gevolgen van de voorgestelde richting of keuze voor inwoners, ondernemers, gebieden en de leefomgeving?
- **Uitvoerbaarheid:** is de voorgestelde richting uitvoerbaar binnen de wettelijke, financiële, ruimtelijke en organisatorische kaders?
- **Samenhang:** hoe verhoudt de inbreng zich tot andere opgaven, belangen, eerder gemaakte keuzes en de samenhang binnen de Omgevingsvisie?

Participatie is geen stemming. Het aantal reacties of de mate waarin een standpunt wordt gedeeld, is daarom niet op zichzelf bepalend voor de uiteindelijke keuze. Ook een individueel of minderheidsstandpunt kan relevant zijn wanneer dit nieuwe kennis, een belangrijk aandachtspunt of een relevant perspectief oplevert.

4.4 Van participatieopbrengst naar keuze

De opbrengsten van de verschillende participatievormen worden eerst gebundeld en geanalyseerd. Daarbij worden overeenkomsten, verschillen, argumenten, dilemma's en aandachtspunten zichtbaar gemaakt. Waar relevant wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende perspectieven van inwoners, ondernemers, experts, maatschappelijke organisaties, medeoverheden, ketenpartners en andere betrokkenen.

De opbrengsten worden vervolgens betrokken bij de verdere ontwikkeling en beoordeling van oplossingsrichtingen en bij de voorbereiding van bestuurlijke keuzes. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar wat breed wordt onderschreven, maar ook naar de argumenten achter verschillende standpunten en naar mogelijke consequenties van keuzes.

Bij belangrijke keuzes wordt inzichtelijk gemaakt:

1. **Wat uit de participatie naar voren is gekomen;**
2. **Welke argumenten, belangen, kennis en perspectieven hierbij zijn ingebracht;**
3. **Hoe deze inbreng is meegewogen;**
4. **Welke inbreng is verwerkt in de verdere uitwerking;**
5. **Welke inbreng niet is overgenomen en waarom.**

Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat verschillende belangen en perspectieven met elkaar kunnen botsen. Het doel van participatie is daarom niet om bij iedere keuze consensus te bereiken, maar om de verschillende argumenten en perspectieven zorgvuldig in beeld te brengen en deze mee te nemen in een navolgbare afweging.

4.5 Rol van LOS Ruimte en de gemeente

LOS Ruimte ondersteunt het proces bij het verzamelen, ordenen en analyseren van de participatieopbrengsten en LOS Ruimte maakt de participatieverslagen. In het participatieverslag en het advies worden de belangrijkste inzichten, argumenten, dilemma's, overeenkomsten en verschillen zichtbaar gemaakt.

De uiteindelijke inhoudelijke en bestuurlijke afweging wordt door de gemeente gemaakt. De participatieopbrengsten vormen hiervoor een belangrijke bron, maar worden altijd bezien in samenhang met de inhoudelijke opgaven, bestaande kaders, uitvoerbaarheid en bestuurlijke verantwoordelijkheid.

De gemeenteraad heeft de formele bevoegdheid om de Omgevingsvisie vast te stellen. De keuzes die naar aanleiding van de participatie worden gemaakt, worden daarom uiteindelijk door het bevoegde gemeentelijke orgaan vastgesteld.

4.6 Terugkoppeling

Deelnemers worden geïnformeerd over de belangrijkste opbrengsten van de participatie en over de wijze waarop deze zijn betrokken bij het vervolgproces. Waar relevant wordt bij belangrijke keuzes toegelicht:

- Welke inbreng is meegenomen;
- Op welke wijze deze is verwerkt;
- Welke argumenten daarbij een rol hebben gespeeld;
- Welke inbreng niet of niet volledig is overgenomen; en
- Waarom hiervoor is gekozen.

Op deze manier wordt de relatie tussen inbreng, afweging en besluitvorming inzichtelijk gemaakt. Dit zorgt ervoor dat deelnemers en andere belanghebbenden kunnen volgen welke betekenis hun inbreng heeft gehad voor de actualisatie van de Omgevingsvisie.

5. Communicatie en participatieplanning

Uitgangspunt
Een goede participatieaanpak beschrijft niet alleen welke activiteiten worden georganiseerd, maar ook wanneer deze plaatsvinden, wie verantwoordelijk is, hoe deelnemers gedurende het proces worden betrokken en wanneer zij een terugkoppeling krijgen. Onderstaande tabel geeft een planning van de belangrijkste participatiemomenten, communicatieactiviteiten en besluitmomenten zijn opgenomen.

Moment/activiteit	Stakeholders	Wat communiceren	Kanalen/middelen	Wanneer	Wie is verantwoordelijk
Startbijeenkomst gemeenteraad	Raad	Aanpak en planning (procesleidraad en participatie plan), rol van de raad; verwachtingen thema's, actualisatie.	Bijeenkomst/ presentatie; terugkoppeling via raadsstukken.	14 okt 2026	LOS + griffie + projectleider
Digitale enquête inwoners en ondernemers	Inwoners en ondernemers	Inzicht krijgen in wat van belang is voor inwoners ondernemers.	Digitale enquête; uitnodiging via brief/inwonerspanel en nieuwsbericht gemeentepagina	Medio okt – nov 2026	communicatie + LOS en kernteam
Experttafels	Geselecteerde experts, belangen-vertegenwoordigers, maatschappelijke instellingen,	Ophalen input kennis inzake opgaven, dilemma's, oplossingsrichtingen, argumenten voor/tegen keuzes.	Thematische experttafels; Via nieuwsbericht, gemeentepagina wordt een uitnodiging gestuurd dat een	26 okt en 2 nov 2026	LOS + Projectleider + ambtelijke ondersteuning

	medeoverheden en ketenpartners		ieder zich als expert kan melden. Uitnodiging op selectie		
Inwoners- en ondernemersbijeenkomst	Geselecteerde inwoners en ondernemers	Ophalen wensen en verwachtingen	inwoners en ondernemers gevraagd worden mee te denken hoe zij de nieuwe opgaven zien en of zij nog andere opgaven kennen die de gemeente in de actualisatie mee kan nemen	12 nov 2026	communicatie + LOS + Projectleider
Bundelen opbrengsten en bestuurlijke behandeling	College, raad, deelnemers	Wat breed wordt ondersteund, waar dilemma's liggen en welke argumenten zijn ingebracht; advies over verdere uitwerking.	Participatieverslag/ notitie, presentatie, raad en projectpagina		LOS (verslagen)+ projectgroep + college/raad
Terugkoppeling richting raad voor uitwerken visie naar experts, inwoners en ondernemers (	Actieve participanten, inwoners en ondernemers	Herijken richting van de raad voor uitwerken ontwerpvisie.	Via maatschappelijke bijeenkomsten voor experts, ketenpartners, inwoners en ondernemers	Verwachting maart 2027.	Projectleider + LOS + communicatie
Publicatie ontwerp visie - Zienswijzeprocedure	Alle belanghebbenden	Ontwerp-omgevingsvisie; gelegenheid tot het indienen van zienswijzen.	Formele terinzagelegging; publicatie; nota van antwoord.	Najaar 2027	LOS; griffie + communicatie + Projectleider

Vraag	Invulling
Welke groepen worden mogelijk geraakt, maar zijn niet vanzelf zichtbaar?	Jongeren, inwoners die weinig gebruikmaken van gemeentelijke participatiemogelijkheden, inwoners met beperkte digitale vaardigheden of taalbarrières, inwoners buiten de kernen en andere minder zichtbare groepe
Hoe worden deze groepen actief benaderd?	Deze groepen zijn in beeld, maar er wordt op dit moment niet actief ingezet o afzonderlijke benadering. De Omgevingsvisie gaat over relatief abstracte, langetermijnvraagstukken en raakt inwoners doorgaans niet direct. Een geric aanpak via bijvoorbeeld scholen, verenigingen, straatbenadering of andere specifieke netwerken vraagt relatief veel capaciteit en brengt aanvullende ko met zich mee. Gelet op de aard en fase van het traject zien we op dit momen onvoldoende aanleiding voor een dergelijke intensieve aanpak. Bij de verdere uitwerking en herijking van de participatieaanpak wordt opnieuw bezien of aanvullende, meer gerichte vormen van benadering nodig of wenselijk zijn.
Hoe wordt representativiteit bewaakt?	De opbrengsten van de digitale enquête worden beoordeeld op representativ Daarbij wordt gekeken welke groepen voldoende of juist onvoldoende zijn be en of aanvullende acties nodig en wenselijk zijn. Voor de expertinbreng wordt ingezet op een diverse samenstelling, met aandacht voor verschillende invalshoeken, lokale kennis, thematische expertise en onafhankelijkheid. Oc kunnen experts zichzelf aanmelden, waarbij zij hun expertise toelichten

7. Omgang met reacties en weerstand

Uitgangspunt

Weerstand is niet automatisch een teken dat participatie mislukt. Kritische signalen kunnen belangrijke informatie opleveren. Tegelijk vraagt het proces om duidelijke spelregels en begrenzing van ongewenst gedrag. Onderstaande tabel geeft weer hoe we omgaan met verschillende onderdelen van weerstand.

Onderdeel	Afspraken in dit traject
Zorgen en kritische signalen	Zorgen en kritische signalen worden per bijeenkomst/participatievorm vastgelegd in het verslag. Argumenten voor en tegen worden zichtbaar gemaakt en meegenomen in het advies; verschillen van inzicht worden niet geforceerd tot consensus.
Representativiteit	De enquête en expertselectie worden zo ingericht dat niet alleen de meest zichtbare of georganiseerde stemmen bepalend zijn. Bij experts wordt gelet op diversiteit en politieke onafhankelijkheid; bij inwoners en ondernemers op representativiteit en bereik.
Gespreksvorm bij spanning	De experttafels worden in kleine groepen gevoerd en onafhankelijk gefaciliteerd door LOS. Omdat het experts zijn, wordt geen spanning verwacht. De focus ligt op ophalen kennis.
Grenzen aan gedrag	De reguliere gemeentelijke gedrags- en gespreksregels gelden. Agressie, intimidatie of manipulatief gedrag wordt niet geaccepteerd; de gespreksleiding kan grenzen stellen of het gesprek beëindigen.

Onderdeel	Afspraken in dit traject
Bestuurlijke gevoeligheid	Bij inhoudelijke of bestuurlijke gevoeligheid wordt opgeschaald via projectleider/projectgroep naar portefeuillehouder, college of raad. Vooral keuzes over prioritering, gebiedsgerichte afwegingen en uitvoeringsambitie vragen expliciete bestuurlijke afstemming.

8. Evaluatie

Uitgangspunt:
Evaluatie is een belangrijk onderdeel van een participatietraject. Door vooraf na te denken over wat je wilt evalueren en hoe je dit vastlegt, ontstaat inzicht in wat goed werkt en waar verbetering mogelijk is. De evaluatie helpt om als organisatie te leren van participatietrajecten en de kwaliteit van toekomstige trajecten te verbeteren.

Wat wordt geëvalueerd	Evaluatievraag	Hoe wordt dit geëvalueerd	Wanneer	Wie is verantwoordelijk
Het participatieproces	Verliep de aanpak volgens de afgesproken fasering en waren rollen en verwachtingen duidelijk?	Teamreflectie met projectgroep, LOS en participatieadviseur.	Na experttafels en na afronding participatie	Projectleider + participatieadviseur
De participatievormen	Bereikten enquête inwoners en ondernemersbijeenkomsten en experttafels of de beoogde doelgroepen en de vormen passend waren bij het participatieniveau?	Analyse bereik/deelname, expertselectie en korte feedback.	Na enquête en experttafels	Projectmedewerker + participatieadviseur
De opbrengsten	Zijn de opgehaalde argumenten, kennis en dilemma's zichtbaar en navolgbaar benut in de keuzes?	Terugblik op participatieverslag, advies, raadsbesluit en verwerking in visie.	Na richtinggevende besluitvorming en bij conceptvisie	Projectleider + LOS
De samenwerking met stakeholders	Hoe hebben deelnemers de kwaliteit van het gesprek, de transparantie en de terugkoppeling ervaren?	Korte evaluatievraag/gesprek met deelnemers en relevante stakeholders.	Na experttafels en eventuele aanvullende participatie	Projectleider + participatieadviseur

Bijlage 1. Stakeholdergroepen – werkoverzicht

Dit werkoverzicht is gebaseerd op de eerste stakeholderanalyse in het oude participatieplan. De analyse is niet uitputtend en wordt na prioritering van de thema's verder verdiept. De Excel-stakeholderanalyse blijft het actuele werkdocument.

Stakeholdergroep	Belang/rol	Betrokkenheid
Inwoners en ondernemers	Lokale ervaringen, zorgen, prioriteiten en argumenten over de ontwikkeling van de leefomgeving.	Informeren en raadplegen via digitale enquête; aanvullende participatie afhankelijk van beïnvloedingsruimte.
Belangenorganisaties en	Belangenbehartiging, lokale kennis,	Adviseren via experttafels en gerichte

maatschappelijke instellingen	verbindingen en maatschappelijke expertise.	gesprekken.
Medeoverheden en ketenpartners	Kennis van beleid, regelgeving, uitvoering en regionale afhankelijkheden.	Adviseren/informeren via experttafels en eventueel bespreking van het concept.
Lokale en thematische experts	Inhoudelijke kennis en ervaring over geprioriteerde thema's, dilemma's, oplossingsrichtingen en monitoring.	Adviseren via experttafels; selectie op expertise, lokale kennis, diversiteit van invalshoeken en politieke onafhankelijkheid.
Ambtelijke organisatie	Voorbereidendig Integrale afweging, aansluiting op bestaand beleid en toetsing van uitvoerbaarheid, capaciteit en monitoring.	Coproduceren in kernteam, brede ambtelijke sessies en werksessies.
College en gemeenteraad	College bereidt voor; raad geeft richting, stelt kaders en neemt formele besluiten.	Informeren, richting geven en besluitvorming. Raads- en commissieleden hebben bij experttafels een luisterende rol.
Uitvoerende partijen / initiatiefnemers	Inzicht in uitvoerbaarheid, capaciteit, afhankelijkheden en mogelijke vervolgstappen.	Informeren/adviseren; vooral relevant bij de uitvoeringsparagraaf en eventuele uitvoeringsbijeenkomst.